

ninger og Anvendelse af internationale Overenskomster. Altsaa, Haagerkonventionen turde ikke tage Skridtet fuldt ud, men nævnede bestemte Klasser af Stridigheder, hvor den fandt Voldgiftstraktater hensigtsmæssige.

Saa skete det, at den første eller den vigtigste Voldgiftstraktat blev afsluttet, nemlig den mellem England og Frankrig, som for Resten ikke kaldes Traktat, men benævnes Overenskomst eller Arrangement. Jeg har for øvrigt ikke kunnet finde, at det har nogen som helst Betydning i international Henseende, at denne Overenskomst ikke benævnes Traktat, men Arrangement. Dette Arrangement mellem England og Frankrig gik langt fra saa vidt, som Haagerkonventionen anbefalede. Arrangementets Indhold var, at man vel principielt mente, at alle Stridigheder af international Karakter, som ikke kunne afgøres ved mindelig Overenskomst ad diplomatisk Vej, skulle henvises til Voldgiftsretten, men man gjorde derfra nogle meget indgribende Undtagelser, nemlig, at alle de Tilfælde skulle være undtagne, hvor der var Spørgsmaal om de forhandlende Staters vitale Interesser — altsaa Livsinteresser —, om deres Uafhængighed og om deres nationale Ære. Disse Undtagelser ere i sig selv overmaade vidtrækkende, de ere saa vidtrækkende, at de ere lige ved at berøve Arrangementet enhver praktisk Betydning. Det ligger ikke alene i, at Undtagelserne angaa de Tilfælde, som ville være de vigtigste. De angaa Tilfælde, hvor man lettest kan tænke sig, at en Stridighed vil kræve Løsning ved Vaabenmagt, de angaa altsaa Tilfælde, hvor man mest har Voldgifts behov. Dette er ikke den eneste Betænelighed. Der er en anden og maaske endnu større, nemlig, at i sig selv ere disse Begreber saa almindelige og ubestemte, at der snart set ikke er et eneste Tilfælde af international Stridighed, som ikke kan bringes ind derunder. Man kan tænke sig en nok saa ubetydelig Strid, det vil dog ikke være udelukket, at det ved en tilfældig Ophidselse, ved tilfældig tilstødende Begivenheder kan stille sig saaledes, at den i hvert Fald efter det ene Lands Mening berører den nationale Ære. Det er det betænelige ved et Arrangement, der ikke gaar videre end det mellem England og Frankrig, og man kan derfor ikke undre sig over, at der fra deres Side, som ønske at Voldgiftstanken skal fremmes og faa praktisk Betydning, siden den Tid har været ført en Kamp, man kan vel sige, for at komme videre, for at for-

hindre, at den engelsk-franske Overenskomst skulde blive Typen for samtlige de Overenskomster, som maatte blive afsluttede mellem Staterne.

Det har vist sig indtil nu, at man der ved har kunnet gaa to Veje. Dels har man forsøgt udtrykkelig at nævne en bestemt Klasse af Stridigheder, der ubetinget vare henlagte til Voldgiftsafgørelse, selv om de maatte berøre de nationale eller vitale Interesser osv. Et Eksempel paa den Slags Traktater have vi i den dansk-russiske Traktat, som vi nylig med megen Tak modtog fra den højtærede Udenrigsministers Haand. Der er ogsaa en anden Vej, man kan gaa, og denne Vej er bleven paapeget for nylig ved Overenskomsten i Karlstad mellem de norske og svenske delegerede, at man i det hele eller under visse Begrænsninger bliver enig om at henlægge selve dette Spørgsmaals Afgørelse, om en Stridighed vedrører et af Landenes nationale Ære og vitale Interesser og deslige, til Voldgiftsdomstolens Afgørelse. Dermed vilde ogsaa meget være vundet.

Nu er den dansk-hollandske Traktats Betydning i hele dette Forhold — jeg gaar ud fra, at vi, hvad den højtærede Udenrigsminister ogsaa har vist i Gerning, ikke blive staaende ved, hvad vi have, men søge at gaa videre ad Voldgiftstraktaternes Vej — ikke blot den, som den ærede Rigsdagsmand for Viborg ogsaa nævnte, at den giver et godt Eksempel, den giver tillige Danmark en efter min Mening fordelagtig Stilling i de Forhandlinger, der i Fremtiden ville blive førte om Voldgiftstraktater. Efter at have afsluttet denne Traktat, maa Danmark nemlig staa som en Stat, der med Hensyn til Voldgiftstraktater er villig til at gaa saa vidt som muligt. Det er en gammel Regel under Forhandlinger, og navnlig naar der er Tale om diplomatiske Forhandlinger, hvor Resultatet skal være, at Stillingen bliver ens for begge Parter, at den, der vil give mest, ogsaa kan vente at faa mest. Det er den ene Side af den indirekte Betydning, som efter min Mening Voldgiftstraktaten mellem Danmark og Holland vil have. Men den anden Betydning, som man vistnok ikke maa undervurdere, ligger paa et andet Punkt. I Artikel 4 er der, som det høje Ting vil have set, en Bestemmelse om, at andre Stater end Danmark og Holland kunne slutte sig til denne Traktat, og der foreskrives da en meget simpel Fremgangsmaade, hvorved deres Tilslutning kan ske. Nu er det